

CHSHCEE Newsletter Magyarország

Kártérítés és versenyjog: erősödő károsulti lehetőség Európában

Év végén letelik a versenyjogi jogsértések alapján induló kártérítési perekkel kapcsolatos az Európai Parlament és a Tanács 2014/104/EU Irányelvének átültetésére vonatkozó határidő. Ezen harmonizációs kötelezettség teljesítése érdekében már 2015 őszén megkezdődött a szakmai előkészítő munka, melyben irodánk is több fórumon (így például a Magyar Versenyjogi Egyesületen) keresztül aktívan részt vett. Fentiek kapcsán érdemesnek tartjuk röviden áttekinteni a versenyjogi kártérítési perek főbb kérdéseit.

A versenyjogi jogsértésekhez kapcsolódó kártérítési igények

Az uniós bírósági gyakorlattal összhangban az Irányelv célja, hogy valamennyi, versenyjogi jogsértés okán kárt szenvedett személynek hatékony lehetőséget biztosítson az elszenvedett kár teljes körű megtérítésére.

Így várhatóan a versenyjogi jogsértésekkel kapcsolatos eljárások a jövőben nem érnek majd véget a versenyhatóság által kiszabott bírsággal, hanem azt jó eséllyel követik a károsult vállalkozások és fogyasztók által indított versenyjogi kártérítési perek. Az új szabályok várhatóan mind a károsulti, mind a károkozói oldal menedzsmentje számára új kihívásokat és feladatokat hoznak majd.

A versenyjogi kártérítési perekhez kapcsolódó kárfogalom és a kár mértéke

A versenyjogi jogsértéssel okozott kár fogalmát és mértékét nem könnyű meghatározni. Az Irányelv szabályai általános jelleggel rögzítik ugyan, hogy a kártérítésnek magában kell foglalnia a ténylegesen bekövetkezett vagyoni veszteséget, az elmaradt hasznot, illetve az azután járó kamatokat, azonban várhatóan csak esetről-esetre dönthető majd el, pontosan milyen veszteségek és vagyoni hátrányok tartozhatnak a versenyjogi kártérítési per tárgyához. Különösen nehezzé teszi a kár mértékének megállapítását, hogy a károkozók általában megpróbálnak azzal érvelni, hogy a károsultak „továbbadják” az elszenvedett kárt a saját vevőik felé, azt beépítik a saját áraikba.

A kár becslésére azon tagállamokban, ahol a jogintézmény már ténylegesen működik, többféle közgazdasági kárszámítási modellt szoktak használni, amely a jövőben nemcsak a feleket, hanem várhatóan a magyar bírósági rendszert is komoly szakmai kihívások elé állítja majd. Ezt a problémát

igyekszik kezelni a jogalkotó annak a megdönthető vélelemnek a felállításával, miszerint a horizontális kartell jogsértés a piaci árakat tízszázaléknyi mértékben befolyásolta.

A versenyhatósági eljárásban keletkezett iratok megismerhetősége

A fentiekben túl az Irányelv – a károsult és a károkozó között fennálló információs aszimmetria csökkentése érdekében – részletesen szabályozza, hogy a károsultak milyen módon és feltételek mellett férhetnek hozzá a versenyhatóság által gyűjtött bizonyítékokhoz.

Ezen szabályok magyarországi gyakorlati érvényesülése azonban problémákat vethet fel, hiszen az eddigi gyakorlat alapján a bíróságok akkor tették csak lehetővé az iratbemutatót, ha a fél indítványában pontosan megjelölte annak tárgyát. A versenyjogi kártérítési perek esetén ez akadályokba ütközhet, hiszen a károsultak sok esetben egyáltalán nincsenek tisztában azzal, hogy konkrétan milyen információk vannak a károkozók, illetve a GVH birtokában.

A kártérítési perek és az engedékenységi politika viszonya

Végül komoly kérdést jelentenek az engedékenységi politika és a kártérítési igények ellentétes érdekei. A károsultak kompenzációját ugyanis érdemben az segítené, ha az engedékenységi nyilatkozatokat is megismerhetnék, ez azonban jelentősen visszaszorítaná az engedékenységi politika sikerességét, megnehezítve ezzel a kartellek felderítését is.

A fenti (köz és magán) érdekellentétet az uniós jogalkotó úgy tűnik, egyelőre az engedékenységi politika javára dönti el, ugyanis az Irányelv kizárja az engedékenységi nyilatkozatok és egyezségi beadványok károsultak általi megismerhetőségét. Ez azonban önmagában nem jelenti azt, hogy az engedékenységi kérelem alapján a bíróság alól mentesített vállalkozások mentesülnének a megalapozott kártérítési felelősségük alól, hiszen részvételük a jogsértésben kimondásra kerül.

Következtetések

Az Irányelv átültetését követően a jövőben a vagyoni sérelmet szenvedett vállalkozások vezetőinek mérlegelniük kell egy-egy releváns versenyjogi jogsértés esetén, hogy indokolt-e üzleti partnereikkel szemben kártérítési igényt érvényesíteni. Az alperesként érintett vállalkozásoknak pedig fel kell mérniük milyen jogi és közgazdasági érvelés útján dönthető meg a kár mértékére vonatkozó vélelem, vagy csökkenthető más módon a kártérítési felelősségük mértéke.

Összefoglalva tehát, mind a károsult, mint a versenyjogilag kompromittálható vállalkozások menedzsmentje számára új lehetőségeket és kihívásokat jelenthet az új jogintézmény elterjedése, melyekkel kapcsolatban sok nyitott kérdés van még. Az azonban már most is látszik, hogy az erősödő károsult lehetőségek következményeként a versenyjogi jogsértést elkövető vállalkozások új kockázattal találhatják majd szembe magukat.

Szerzők

Dr. Kocsis Márton / Dr. Kolodzey Zoltán

További Információ

Dr. Polauf Tamás
Irodavezető-helyettes Partner
Magyarország
tamas.polauf@chsh.hu
Tel: +36 1 457 8040

CHSH Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati

Rechtsanwälte GmbH, Parkring 2, A-1010 Vienna

Tel.: +43/1/514 35 0 Fax: +43/1/514 35 35 email: office@chsh.com

If you do not wish to receive the newsletter in the future, please respond to this email with "**unsubscribe**".

Although this newsletter was created with the greatest of care, we nevertheless do not accept any responsibility whatsoever for its content being correct, complete or up to date.

Visit us at www.chsh.com

CHSH Austria Belarus Bulgaria Czech Republic Hungary Romania Slovak Republic

CHSH

Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati
Rechtsanwälte GmbH